

E-kursuse kvaliteedimärgi juhend

Kinnitanud Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri kõrghariduse hindamisnõukogu 07.12.2023

I. Üldsätted

1. E-kursuse kvaliteedimärgi väljaandmise eesmärgiks on tõsta haridusasutuste digiõppe kvaliteeti ning jagada häid praktikaid.
2. E-kursus on õppematerjalide, õpitegevuste ja -juhiste terviklik kogum, mis toetab õppeprotsessi osalist või täielikku läbiviimist veebis. Kvaliteedimärgi taotlusvoorus võivad osaleda nii veebikursused, kus õppetöö toimub täielikult veebipõhises kaugõppes kui põimõppe kursused, kus osa õppest toimub lähi- ja osa kaugõppes.
3. Kvaliteedimärk kinnitab, et e-kursus vastab kvaliteedinõuetele ning on tunnustuseks e-kursuse autorile ja läbivijale.
4. E-kursuste kvaliteedimärgi taotlemine on avatud Eesti kõrgkoolide õppejõududele, kutseõppeasutuste ning üldhariduskoolide õpetajatele. Kvaliteedimärgile esitatud õppeaine või täiendusõppe programm, millele taotletakse e-kursuse kvaliteedimärki, peab olema registreeritud haridusasutuses (õppeinfosüsteemis vm).
5. E-kursuse kvaliteedimärgi taotlemine on taotlejale tasuta.
6. Kui konkursile esitatud taotluste arv ületab Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri (HAKA) võimekuse, jätab HAKA) endale õiguse lükata tagasi taotlusi lähtuvalt järgmisest:
 - a. Eelistatakse ülikoolide ja rakenduskõrgkoolide õppejõudude taotlusi;
 - b. Eelistatakse kursuseid, mida esitatakse konkursile esmakordselt;
 - c. Üks taotleja saab põhiautorina esitada konkursile ühe taotluse. Sama õppeaine erinevatest versioonidest saab esitada ühe taotluse. Kui taotleja esitab konkursile mitu kursust, siis palutakse autoril otsustada, milline esitatud kursustest taotlusvoorus osaleb;
 - d. Taotluste piirarv täpsustatakse igal aastal taotlusvooru kuulutuses ja kodulehel.

7. Kvaliteedimärki saab taotleda veebi- või põimõppe kursustele, mis on vähemalt ühe korra toimunud ning küsitud ja analüüsitud on õppijate tagasisidet. HAKA-l on õigus tagasi lükata taotlused, mis ei ole nõuetekohased.
8. Kvaliteedimärk on seotud selle omistamise aastaga. Kui kursusel on tehtud muudatusi, võib kvaliteedimärki uuesti taotleda 3 aasta möödudes.

II. E-kursuse kvaliteedimärgi protsessi juhtimine

9. E-kursuse kvaliteedimärgi protsessi juhib HAKA e-kursuse kvaliteeditöörühm (edaspidi töörühm), kuhu kuulub 5 kuni 7 liiget.
10. Töörühma kandideerimiseks kuulutatakse välja avalik konkurss. Töörühma liikmeks võivad kandideerida digiõppe valdkonna eksperdid, kellel on arvestatav kogemus digiõppe kvaliteedi arendamisel ja rakendamisel, ning on valmis aktiivselt panustama e-kursuse kvaliteedimärgi protsessi. Kasuks tuleb varasem kogemus osalemisest e-kursuse kvaliteedimärgi protsessis e-kursuse looja, hindaja või mentorina.
11. Töörühma liikmed valib HAKA poolt moodustatud valikukomisjon. Töörühma koosseisu kinnitab HAKA juhataja viieks aastaks.
12. Töörühm moodustatakse lähtuvalt järgmistest põhimõtetest:
 - a. ühest organisatsioonist kuulub töörühma mitte rohkem kui kaks liiget;
 - b. töörühmas on esindatud digiõppe kvaliteedi eksperdid, kellel on ülikoolis või rakenduskõrgkoolis digiõppe arendamise ja läbiviimise kogemus;
 - c. 1/3 töörühma liikmetest on varasem e-kursuse kvaliteeditöörühma kogemus.
13. Töörühm
 - a. Ajakohastab kvaliteetse e-kursuse loomise juhendit, kvaliteedikriteeriume ning hindamismaatrikseid;
 - b. Kontrollib taotlusvooru laekunud taotluste nõuetekohasust;
 - c. Kuulutab välja e-kursuse hindajate konkursi ja valib laekunud avalduste põhjal e-kursuste hindajad;
 - d. Koostab hindajate meeskonnad ning määrab meeskondadele mentorid;
 - e. Osaleb hindamisprotsessis hindamismeeskondade mentorina;
 - f. Viib läbi hindamiskoolitusi;
 - g. Vastab laekunud apellatsioonidele;

- h. Teeb nomineeritud digiõppe tipptaseme kursuste hulgast konsensuslikult lõppvaliku;
 - i. Korraldab taotlusvoorust kokkuvõtva seminari;
 - j. Analüüsib taotlejate ja hindajate tagasisidet ning vajadusel viib taotlusprotsessi sisse parendusi;
 - k. Populariseerib muul moel digiõppe kvaliteeti (nt artiklid, arvamused jms).
14. Töörühma liikmed on oma tegevuses sõltumatud ning ei esinda oma tööandja huve. Töörühma liikmed ei ole mentoriteks nendele hindamismeeskondadele, mis hindavad töörühma liikme õppeasutuse e-kursuseid.
15. Töörühma tööd koordineerib HAKA.

III. Kvaliteedimärgi taotlemise protsess

16. E-kursuse kvaliteedimärgi taotlusvoor toimub üks kord aastas.
17. E-kursuste hindamine kvaliteedimärgi andmiseks toimub kolmes etapis:
- a. Eneseanalüüs. Eneseanalüüsi viib taotleja läbi iseseisvalt selleks väljatöötatud maatriksi alusel. Eneseanalüüsi eesmärk on tõsta taotleja teadlikkust e-kursusele esitatavatest kvaliteedinõuetest ning motiveerida e-kursuste tegijaid oma e-kursusi analüüsima.
 - b. Organisatsiooni retsensioon e-kursusele. Organisatsioon esitab e-kursusele organisatsiooni ja õppijate hinnangu organisatsiooni retsensiooni vormis. Vormi täidab ja kinnitab organisatsiooni poolt valitud isik (programmi- või õppekava juht, õppealajuhataja vm). Organisatsiooni retsensiooni esitab kvaliteedimärgi taotleja koos eneseanalüüsiga.
 - c. Tagasiside hindajatelt. Hindajad hindavad e-kursuseid hindamismaatriksi alusel. Hinnangu aluseks on e-kursus, e-kursuse eneseanalüüs ning organisatsiooni retsensioon.

IV. Hindajate ja mentorite ülesanded

18. Hindajate leidmiseks kuulutatakse kord aastas välja avalik konkurss. Hindajatel on kogemus e-kursuste loomisel, läbiviimisel, arendamisel või hindamisel, või kvaliteedi hindamise kogemus hariduse valdkonnas. Soovitavalt on hindaja kursus(t)ele antud kvaliteedimärk. Üks hindamismeeskonna liige võib olla digiõppe kogemusega üliõpilane.

19. Hindajad valib esitatud avalduste põhjal välja töörühm. Hindajad läbivad koolituse.
20. E-kursuse kvaliteedimärgi taotlusvooru esitatud kursuste hindamiseks moodustab töörühm hindamismeeskonnad. Igale hindamismeeskonnale määratakse töörühma liikmete hulgast mentor.
21. Hindaja hindab e-kursuse vastavust seatud kriteeriumitele esmalt individuaalselt, võttes aluseks hindamismatriksi. Seejärel kujundab meeskond ühise hinnangu, annab tagasisidet e-kursuse arendamiseks, otsustab, kas anda kursusele kvaliteedimärk, ning kas nomineerida kursus digiõppe tippaseme kursuseks.
22. Mentor toetab meeskonda hindamisprotsessi ajal, tagab kvaliteedinõuete ühetaolise tõlgendamise ning algatab arutelu innovaatiliste pedagoogiliste ja tehnoloogiliste praktikate väljatoomiseks ning digiõppe tippaseme kursuste nomineerimiseks (vt VI Digiõppe tippaseme kursused).

V. Tulemus

23. E-kursuse kvaliteedimärgi taotlusvooru tulemusena antakse kvaliteedinõuetele vastavatele e-kursustele hindamismeeskondade ettepanekul kvaliteedimärk. Kvaliteedimärgiga kaasneb kursuse autoril ja läbiviijal õigus kasutada märgi elektroonset kuvandit, mis on varustatud märgi saamise aastaarvuga, kursuse veebipõhises õpikeskkonnas, et kursust tutvustada või reklaamida.
24. Kõik taotlusvooru esitatud e-kursused saavad hindamismeeskondadelt soovitusi kursuste arendamiseks.
25. E-kursuse kvaliteedimärgi saanud kursused kinnitatakse HAKA juhataja korraldusega. E-kursuse kvaliteedimärgi saanud kursuste nimekiri avalikustatakse igal aastal toimival e-kursuse kvaliteedimärgi lõpuseminaril ning HAKA kodulehel.

VI. Digiõppe tippaseme kursused

26. E-kursuse kvaliteedimärgi taotlusvooru raames tunnustatakse pedagoogilise lähenemise ja tehnoloogilise lahenduse poolest silmapaistvaid digiõppe tippaseme kursuseid.
27. Digiõppe tippaseme kursused toovad hindamismeeskonnad välja oma tagasisides e-kursustele. Meeskonnad toovad oma tagasisides välja iga tippaseme kursuse

nominatsiooni põhjendused. Digiõppe tipptaseme kursuseid võivad nomineerida ka töörühma liikmed, kes toovad välja nominatsiooni põhjendused.

28. Töörühm teeb nomineeritud kursuste hulgast põhjenduste alusel konsensusliku otsuse digiõppe tipptaseme kursuste nimetamiseks.
29. Digiõppe tipptaseme kursuse autoril ja läbiviijal on õigus kasutada elektroonset kuvandit, mis on varustatud väljaandmise aastaarvuga, kursuse veebipõhises õpikeskkonnas, et kursust tutvustada või reklaamida. Digiõppe tipptaseme kursused saavad võimaluse esitleda oma kursust e-kursuse kvaliteedimärgi lõpuseminaril.
30. Digiõppe tipptaseme kursused kinnitatakse HAKA juhataja korraldusega.
31. Digiõppe tipptaseme kursuste nimekiri ja põhjendused avalikustatakse igal aastal toimuval e-kursuse kvaliteedimärgi lõpuseminaril ning HAKA kodulehel.

VII. Vaidlustamine

32. Kui taotluse esitaja ei nõustu hindamismeeskondade sisuliste põhjendustega, on tal õigus esitada vastulause HAKA juhatajale 5 tööpäeva jooksul otsuse kättesaamisest. HAKA juhataja saadab vastulause HAKA E-kursuse kvaliteeditöörühmale, kes esitab 7 tööpäeva jooksul vastulause saamisest juhatajale kirjaliku erapooletu arvamuse vastulause põhjendatuse osas. HAKA juhataja koostab vastulausele põhjendatud vastuse 10 tööpäeva jooksul vastulause saamisest, võttes arvesse töörühma põhjendatud seisukohta.